

Oberczián Géza

Kaland

1. Mielőtt leléptem a villamosról, visszanéztem a lányra: szép volt, könnyű mosolyt küldött utánam a tömegből, barna haja lebbent, és elröppent, akár egy madár, mintha ott se lett volna. Pedig ott volt.

Az elején kezd, mondtad, az elején!

Volt az öltönyös, ő hamarabb leszállt. Először azt hittem, együtt vannak, annyira szorosán álltak, de nem is szóltak egymáshoz, csak a férfi egyszer ránézett a lányra. Lefelé, mert jóval magasabb volt. A lány nem nézett vissza. Csak rám mosolygott, mikor... tudod.

Igen, mondtad, tudom.

A mögöttük álló öreg a nagy ősz hajával egyszer csak leült, akkor vettem észre őket, mereven néztek ki az ablakon, és azt gondoltam, hogy ők egy pár.

Ez az eleje, kérdezted, itt kezdődik?

Nagy volt a tömeg, utat kellett törnöm a jegykezelőig, nehogy belém kössön egy ellenőr, úgyis elég feszült voltam, nagyon szar napom volt az irodában. Onnan, a lyukasztótól láttam meg az öreget. Azt hittem, zenész, olyan volt a haja. Mint egy karmester. Láttam magam előtt, ahogy hadonászik a botjával és reng az a nagy sörény, és izzadságcseppek repülnek szerteszét, annyira beleéli magát. Valójában persze nyugodtan állt, később leült. És ott voltak azok ketten egymás mellett.

Véletlenül, mondtad, mert idegenek voltak.

A lány a férfi válláig ért. Hosszú barna haja szabadon terült el drapp kabátján. És egy kicsit a másik sötétkék öltönyére is rátapadt pár szál. Ez egy intim részlet, eddig eszembe sem jutott. Ellentétes kézzel kapaszkodtak, középen a karjuknál, válluknál össze-összeértek, ahogy zötyögött a villamos. Csak a haj volt állandó kötés közöttük. És a tekintet, amellyel elkerülték egymást, mialatt kinéztek a sötétedő Körútra. Egyforma volt, kifejezéstelen.

Érthető, mondtad, fáradtak lehetek.

Az öreg nagyon magas volt és széles vállú, igazi óriás. Ahogy ült, a hosszú lábait keresztbe tette, hogy jobban elférjen, de még így is kis terecske alakult körülötte. Nem tehetett róla, ennyi hely kellett neki. Emiatt látszott, hogy mit csinál a férfi és a lány.

Semmit, mondtad, néztek.

Lassan sötétedett. A lány oldalt állt nekem, csak félprofilból láttam, az arca lassan derengett fel az ablaküvegben. Akkor vettem észre, milyen szép. A férfi is őt nézte, leplezetlenül.

Stírolte, mondtad.

Az öregem látszott, hogy észrevett valamit, megváltozott a tartása, egyenesebben ült, és feltartotta a fejét, mint a vadász, ha meglátja a zsákmányt. A párt figyelte, hogyan billegnek egyszerre a villamos rángásaitól. A lány arcára zavar ült, a férfi viszont megtartotta a szenvtelenségét, mialatt le nem vette a szemét a szép tükörképről. Az öreg egyszer csak rám pillantott, tudta, hogy én is őket

nézem, biccentett feléjük, talán hunyorított is. Nehezen lehetett látni a hajától. Nem tudom, miért, ideges lettem. Minek hunyorog egy ismeretlen este a villamoson, mit bizalmaskodik.

Oka volt rá, mondtad, jó oka lehetett.

Már nemcsak a villamos zötyögése miatt súrlódtak össze. A férfi egészen rádólt a lányra, akinek nagyon kellemetlen lehetett ez a nyomulás, az öreg pedig látta ezt. A lány megpróbált összehúzódní, amennyire lehetett, de a férfi követte, úgy tett, mintha a tömeg nyomná a lányra, de a szándéka láthatóan tolakodó volt. A lány védekezésül felhúzta a férfi felőli kezét, átkarolta magát, egészen bezárkózott. Láttam az arcán, hogy fél.

Hogyne félne szegényke, mondtad, hát félt.

A férfi nem tágitott. A lány tükörcarcán váratlanul kaján mosoly jelent meg, és könnyökét, mint aki csak helyezkedik kicsit, erősen a férfi oldalába dőfte. A pasas összegörnyedt, levegőért kapkodott, a lány csúfondárosan pillantott rá, s elfordult. A férfi az ajtó felé indult, és miközben a villamos fékezni kezdett egy megálló előtt, előreesett. Úgy billegett, mintha részeg volna; részeg disznó, szólt valaki a tömegből, rohadjon meg az ilyen, folytatta, biztos azért, mert szar napja volt. Egyetértettem veled, nekem is az volt, már reggel óta. Ellenségesen figyeltem a férfit.

Most már vége, mondtad, ugye, vége.

A villamos megállt. A lány nem nézett többé a dülöngélő férfira, de jól látta minden mozdulatát a tükröződő ablakban, amint nagy nehezen visszanyeri az egyensúlyát, és lendületesen tör a nyitott ajtó felé, egyedüli leszállóként ebben a megállóban. Mikor elhúzott mellettem, megéreztem a szagát: az átható parfüm, erős izzadság és dohányfüst keveréke felingerelt, néha így hatnak rám a szagok.

Ejnye, mondtad, a szagok?

Elé raktam a lábam. Megbotlott, és teljes hosszában elvágódott, a nyitott ajtón keresztül ki a villamosból, le a megálló aszfaltjára, majd az úttestre, szerencsére nem jött autó, piros volt a lámpa.

Szerencsére, mondtad, szerencsére.

Úgy kell neki, mondta az előző hang, a részeg állatja. Páran felvihogtak a tömegből. A lány nem nevetett, részvétellel nézett a férfi után, és amikor elindult a villamos, újra csak kibámult az ablakon. Az öregnek ellenben jó estéje lett, nagyokat kacarászott magában, hol rám, hol a lányra pillantva. Én csak a lányt néztem, és lassan megnyugodtam. Igazi lovagnak éreztem magam, aki szíve hölgyét védi. Jólesően kihúztam magam. A következő megállónál kellett leszállnom.

Kacarászott, mondtad, meghiszem azt!

Mielőtt leléptem a villamosról, visszanéztem a lányra: szép volt, könnyű mosolyt küldött utánam a tömegből, barna haja lebbent, és elröppent, akár egy madár, mintha ott se lett volna.

Eltűnt, mondtad, elvesztetted.

Igen, anya. Mondtam, hogy szar napom volt.

2. Nagyon ideges voltam. Egész nap szorongtam, mint általában a nagy elhatározások után. Reggel óta azon rágódtam, jól döntöttem-e, mi lesz, hogy

lesz. A félelemnek egyetlen lakóhelye van, a jövőbe tekintő gondolatok. Azt mondják, az a boldogság halála. Úgy értem, ha valaki nem tud a jelenben élni, mert folyton attól retteg, mi lesz ezután. Így vagyok most én is. Csak abban vagyok magabiztos, hogy holnap felülök a repülőre. A többi, minden, amit a jövőmről tudok, csak üres fantáziálás, nem létezik ebben a pillanatban. Ha nem akarom, nem is fog.

Remélem, átgondoltad, mondtad, dönts józanul!

Nagyon idegen nekem ez a helyzet. Egészen kivetkőzöm magamból. Csupa olyasmit teszek, amit azelőtt soha. Eladtam a lakást.

Nem kellett volna, mondtad, az volt minden vagyoned.

Ma adtam el. Ki is fizették, készpénzben. Utáltam azt a lukat, gyűlöltem hazajárni. Meg lehetett benne fulladni. Dolgozni sosem tudtam ott. Inkább eljártam a könyvtárba, maradtam zárásig, legalább nem volt börtön-érzésem. Minden alkalommal, ha beléptem, az jutott eszembe, ez a váltságdíj a megnyomorított gyerekkoromért, az anyátlanságomért, az alkoholos leheletedért a számban, a magányosságomért, ezért még csak felejteni se tudtam benne.

Sajnálom, mondtad, nem így akartam.

Egyébként ma szörnyen éreztem magam. Percenként megkérdőjeleztem, hogy jól döntöttem-e. Régebben nem bíztam benne, pedig már nagyon régi barátnök vagyunk, most meg, tessék, ő szervezi az életemet. Lakás, munka készen vár. Ma is hívott, szólt, hogy holnapután már kezdhetek. Csak oda kell utazni.

Messze van, mondtad, túl messze.

Az a lényeg, hogy innen már semmi nem kell. Elég volt. Szerintem az egész csak egy szalmaszál, amibe kapaszkodom kétségbeesetten, de még mindig értékesebb, mint egy fatörzs, ami itt tartana. Már semmi nem köt ide. Érted, ugye, el kell mennem.

A doktoriddal, mondtad, megőrültél.

Pincérnő leszek, na és? Egy londoni pincérnő. Elszántam magam. Egyelőre jó lesz, a megélhetéshez elég, a nyelvet jól tudom, hiszen angol irodalomból van PhD-m. Majdcsak lesz más munka, ismerkedem, keresek kapcsolatokat, nyitva tartom a szemem, esetleg írni kezdek. De lesz levegő, friss levegő, és lehetőségekkel lesz tele a padlás. Itt csak ígéretekkel van tele. Okos vagyok és szép, fiatal, vonzó, mihez kezdjek vele? Majd ott.

Bármikor hazajöhetsz, mondtad, máris várlak.

A lakás ára az összes pénzem. Rettegtem, mikor átadták, meg se számoltam. Attól féltem, hogy leütnek és egyből visszaveszik. Nem olyannak néztek ki, kedves fiatal pár volt, de ekkora összegért bárki kísértésbe eshet. Nyolcmillió forint. Sosem láttam ennyit. Azt se tudtam, hová tegyem. Mikor végre elmentek, kitémtem vele a kabátomat, a maradékot a táskámba tettem. Ha ellopták volna, nem utaznék el. Ez a biztosítékom arra, hogy van idő, ráérek megtalálni magamnak a legjobb lehetőséget.

Az én pénzem volt, mondtad, olcsón adtad.

Még reggel beteszem a bankba, és irány a repülőtér. Taxival megyek majd, még egyszer nem idegeskedem. A villamoson egy pasas egész közel tolakodott, szinte rám feküdt, éreztem a súlyát. A táskámban ott a sok pénz. Meg a kabátban. Nem emlékeztem, pedig nagyon figyeltem, láttam-e már azelőtt

is, követhetett-e a háztól. A megállóban már mellettem állt, az biztos, és utánam szállt fel. Nagyon ideges voltam. Ezt már mondtam, ugye? Nem győzőm hangsúlyozni. Az a sok pénz, a jövőm a táskában és a kabátban, ez meg rám dőlt, mint egy zsák, félttem, hogy el akarja venni. Néztem az arca tükörképét a villamos ablakában, mereven bámult rám, szinte üveges szemmel, bevallom, bepánikoltam. Elkaptam a tekintetem, és összehúztam magam, amennyire tudtam, hogy védjem a kabátzsebeket és a táskát. De nem tágított.

Csak tetszettél neki, mondtad, lehetne jó férj belőle.

Mikor tarthatatlanná vált a helyzet, mert szinte már rajtam lógott, elvesztettem a fejem és egyszerűen hasba vágtam a könyökömmel, hogy összegörnyedj. Ilyet se csináltam még soha, azt hiszem, ma nagyon messze jártam a komfortzónámtól. Úgy kell neki, tolakodó volt. Nem mondom, hogy élveztem, rettentő zavarban voltam, de úgy gondolom, kiálltam magamért. Volt ebben jócskán győzelemérzés is. Tényleg részegítő, életemben először megértettem, miért harcolnak az emberek.

Ezért nem bírnak téged, mondtad, a pasik.

A villamos épp megállt, a pasas eltámolgott az ajtó felé, szégyenében le akart szállni, ráadásul elbotlott egy csípőficamos férfiban, aki épp az útjába került, ezért kizuhant az ajtón, elterült a megálló flaszterén, majd továbbgurult az úttestre. Ennyire nem akartam bántani, sajnáltam egy kicsit, de hát ő kereste a bajt, ezzel nyugtattam magam. A csípőficamos egyre nézett, szerintem látta az egészszet, és félttem, hogy botrányt csinál, rá se mertem pillantani, míg le nem szállt a következőnél. Akkor is engem bámult. Zavaromban rávigyorogtam, és beljebb tolakodtam, hogy ne legyen a szemem előtt. Még láttam, ahogy elkacsázik. Szerencsétlen, alig vonszolta magát.

Szóval reggel elmész, mondtad, itt maradok veled éjszakára.

Nem, apa, elég volt, idd meg és menj el. Kell nekem egy kis idő, míg elfelejtem, milyen szemét voltál. Majd írok. Menj, hallod?

3. Nagyon para volt. Ez már nem az első eset.

Ne mozogjon, mondta, maga nagyon izgága.

Jócskán sántikálok még, nem hajlik rendesen a bal lábam. Ha egy kicsit is terhelem, remegni kezd, mint a takony. Meg is mondom a főorvos úrnak, hogy a platinaszegecsek berozsdásodtak, micsoda munka az ilyen.

Maga nagyon vicces fiú, mondta, nagyon vicces.

A mentősök, mikor összefoglaltam, hogy mi történt, átkozottul elkezdtek röhögni. Nem értem, mit találtak olyan mulatságosnak. Azelőtt fél évig feküdtem súlyokkal a lábamon, utána hónapokig tanultam újra járni, és alig egy hete megyek mankó nélkül. A jogosítványomat bevonták még autóra is, amíg tart a büntetőper – közlekedési bűncselekmény, gyorsajtás, közúti veszélyeztetés –, muszáj gyalog járnom, és tömegközlekedéssel.

Mindjárt megsajnálom, mondta, csak előbb kizokogom magam.

Lehet, hogy csak nekem nagy dolog, de túlélő vagyok. Más belehal egy ilyen motorbalesetbe. Frontálisan felkenődtem egy buszra, kilapultam a hűtőrácán, mint egy légy, szilánkosra tört a bal lábam, és eltört pár bordám. Már jól vagyok, újra járok. Úgy, ahogy, persze, de megyek a dolgom után, mert dolgozni, azt kell. Pénzt kell keresnem, menedzselni a céget, nem mintha olyan nagy

vállalkozás lenne, régebben sokkal jobban ment. Most minden lelassult, mióta villamossal járok, és gyalog.

Más is megteszi, mondta, a többség.

Általában nagy a tömeg. Ma sem lehetett leülni. Egész nap rohantam egyik tárgyalásról a másikra, jócskán elfáradtam. Mikor egyszer felállt valaki, egy öreg gyorsan el is foglalta a helyet. Csak a nagy hajára emlékszem, eltakarta az arcát, és arra, hogy jól elterpeszkedett, keresztbe tette a lábát, odébb kellett lépnem, hogy a lábfeje ne érjen a nadrágomhoz. Még bepizskolná. Alacsony lány állt mellettem, kénytelen voltam egész közel húzódni hozzá.

Biztos szép lány volt, mondta, csinos, fiatalka.

A villamos zötyögése egészen lezsibbasztott, a térdem úgy citerázott, majd összeestem. Erősen kapaszkodtam, szinte már lógtam a fogantyún, próbáltam tehermentesíteni a sérült lábam. Arra koncentráltam, hogy megállítsam a remegést. Egy foltra összpontosítottam az ablakon. Úgy képzeltem, ha mereven nézem, és nem gondolok másra, csak a térdemre, akkor meg tudom állítani. Nem akartam, hogy bárki is észrevegye, valami bajom van, már elegem volt az együttérzésből, meg tudom oldani magam is.

Mert felnőtt férfi, mondta, még jó, hogy megoldja.

Közeledett a megálló, ahol le kellett szállnom, amikor a lány gyomorszájon vágott. Egy pillanatra nem kaptam levegőt, összegörnyedve tátogtam, egy szót sem tudtam kinyögni. A villamos fékezni kezdett, ettől előrebillentem, az erőtlen térdem nem tudott megtartani, a másik lábammal pedig elbotlottam valakinek a cipőjében, kirepültem a villamosból. Persze ezt utólag raktam csak össze, akkor el se tudtam képzelni, hogy kerültem az aszfaltra. Hirtelen azt hittem, kezdődik előlről, baleset, kórház, műtétek... minden.

Harcias lány, mondta, biztos szemtelen volt vele.

Ironikus, hogy kiütött, nem akartam tőle semmit. Csak annyit tudok róla, hogy a vállamig ért. Általában nem akarok a nőktől semmit. Meg is ölné a barátom, azt se tudom, hogy fogom ezt kimagyarázni.

Semmiképp ne kacsintson rá, mondta, mert felszakad a varrat.

Köszönöm, nővér. Szemtelenység lenne megkérnem, hogy hívjon nekem egy taxit? Mára elég volt a villamosból.

4. Az volt az izé, ma, a villamoson, az ám, hú! Ilyet! Volt az a csaj, kicsi, de formás, mindene a helyén, értitek, mi? Jó kis bige volt, na. Olyan szende fajta, finom kis teremtés. Ott álltam mögötte a tömegben. Egyszer csak látom, hogy a pasas, aki mellette állt, egyszerűen rádól.

Még egyet?, kérdezte, köll?

Akkor leültem – ne sajnáld, ha már kínálok –, mer' kiment belőlem az erő ám, egész nap pakolni a kurva zsákokat, elfárad az ember, szóval leülök, és látom, van egy koma, olyan bicebóca, tudod, nincs rendes lába neki, csak amolyan kacska. Áll és kapaszkodik erősen, mert rázott ám a villamos, ő meg ugye nehezen állt, de nem adtam oda a helyemet, nem én, nem ettem meszet. Fáradt voltam, na. Kurva sok volt a zsák. Tényleg.

Ne húzzad már, mondta, hova húzod már?

Szóval a bicebóca nagyon nézte a csajt, egész kikerekedett a szeme bele. A pasas meg, az öltönyös egyenesen letámadta, majdnem ráfeküdt, oszt ott

rakná meg a bigét a tuján. Mondjuk, megnéztem volna, ha ugyan, de mégse így lett. Mutatom a bicebócának, na, megy itt a titkos lamúr, biccentek feléjük, meg kacsintok is, de az nem figyel rám, csak a csajt sasolja.

Jó nő volt, mondta, aszontad.

Na, az a nő úgy be volt tojva ettől a nagy nyomulástól, rettegett a szerencsétlen, én meg néztem, mi lesz ebből. A bicebóca, az olyan szerelmes volt, mint az atom, látszott rajta, ahogy nézett. Az öltönyös pasas meg állt, fapofával bámult ki az ablakon, de közben a csajt stírölte, a tükörképit neki.

De ami vót, mondta, hát azt mondd má'.

Gondoltam, le kéne szedni a pasast a csajról, de kurva fáradt voltam, hát adtam az ívet a bicebócának: integettem neki, hogy csináljon valamit már, de csak elpirult, mintha molesztálnám, igazi hülye volt, az volt. És akkor a csaj, lassan, mint egy filmen, amit lelassítottak, tudod, felhúzta a könyökét, és úgy gyomron vágta az öltönyös pasast, hogy az egész összegörnyedt és kapkodta a levegőt. Igazi zöld lett a képe neki. Te, én úgy röhögtem, esküszöm, ez mindent megért.

Ne má, mondta, hogy a csaj kiütötte.

A pasas elhúzott onnan, fogta a hasát, előredőlt, mint aki okádik, akkor viszont lassított a villamos, ez meg egyensúlyát veszve meglódult az ajtó felé, aszittem, lefejeli azon melegében, de nem. Mondom magamban, hová lehet még fokozni az élvezetet, kíváncsi voltam, mi lesz. Hát az lett, hogy a bicebóca kihúzta magát – ha láttad volna az elszántságot az arcán, igen komoly volt –, nagy nehezen megmozdította a lábát, és szabályosan elgáncsolta a dülöngelő pasast, aki ettől akkora lendületet kapott, hogy fejével előre kizúgott az ajtón, elterült a flaszteren, és legurult tovább, egész az úttestre. Marhára röhögtem, mint egy film, olyan volt az egész.

Megkapta, mondta, a magáét.

De nem ez volt a vicces. Nem ám. Tudod, mi volt az? A csaj, ahogy utána-nézett az öltönyösnek. Megszánta, képzeld, kurvára megszánta, majdnem sírt az a kis bige, hogy így kifektette a pasast. Mert persze nem tudta, hogy az igazi lökés nem tőle jött, hanem az ismeretlen hódolóától. Az meg, barátom, úgy állt ott, mint egy Grál-lovag, felszegte a fejét, büszkén állt a ferde csípejével, hiszed vagy nem, már majdnem férfi volt, ahogy ott állt. Persze vicces is volt, mert mégis mit képzelt, a csaj a nyakába ugrik és csókokkal köszöni meg? Tudod, mit csinált a bige? Elfordult, és bámult ki az ablakon. Aztán beljebb furakodott a tömegbe, és eltűnt.

Na már most, mondta, akkor mi a tanulság?

A csapos nem kérdez, hanem tölt. A borod különösen savankás máma, hallod-e. Kéne bele egy kis szóda.

Ágoston Tamás

Tubus

Egymáshoz préselődve állnak
az ajtóban. Kialtoznak és
lökdösődnek. Meglepődöm,
mikor váratlanul betódulnak,
mint a tubusból kinyomott
fogkrém. Futás közben
eldobálják a kókadt virágokat,
koszorúkat. Aztán rohannak
vissza a fénybe, le a lépcsőn,
lobogó hajjal.

Párna

A padlóról ettem meg a vacsorámat,
mint egy kutya, mert nincs asztal
a konyhában. Különös, de néhány
napja nem találok az ajtót, amely
a hálószobába vezet. Befutnék
a párnáért, hogy ráhímezzem
a nevem. Reggel bekopogott
a postás az ablakon. Elszaladt,
mikor kimentem a folyosóra,
pedig nem volt a kezemben kés,
mint általában.

Matrac

A matrac a férfi alatt az enyém.
 Nem tudom, hogyan kell visszakérni.
 Sírok a parton, a napernyő alatt.
 A szálloda fölött öklömnyi felhő,
 siet nyugat felé. Futva érkezik apám,
 hosszú szakálla kócosan leng.
 Kirántja a matracot a férfi alól,
 víz alá nyomja bugyborékoló fejét.
 Rám mosolyog. Nem tudom kinyitni
 a szemem. Ülök a matracon,
 távol a parttól, és segítségért
 kiáltozom a sötétben.

Kút

Az erdész lánya szomorú, mint a fejsze,
 amivel embert öltek. Tapogatom a melleit
 a sötétben, a paplan alatt. Felül, rám néz,
 elküld vízért. Csizmát húzok, télikabátot.
 Meztelen vagyok a kabát alatt.
 Megyek az erdőben, kísér a fák fölött a Hold.
 Köd száll a kútból. A csörlő mellett férfi áll,
 rágja a körmét. A sötétség fia vagyok,
 mondja selypítve. Megtöltöm a kannát vízzel,
 legyintek. Megyek vissza a házba.
 Fogszabályzó villog tátogó szájában.

